

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده حسابداری و مدیریت

پایان نامه تحصیلی برای اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته حسابداری

تحت عنوان :

توان ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی

استاد راهنما :

دکتر صابر شعری

استاد مشاور :

دکتر یحیی حساس یگانه

استاد داور:

دکتر سید مهدی سید مطهری

پژوهش و نگارش :

فاطمه میرزاگل

بهار ۱۳۸۹

بسمه تعالی

شماره : دانشگاه علامه طباطبائی
تاریخ : دانشکده حسابداری و مدیریت
پیوست:

صور تجلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی

با تائیدات خداوند متعال پایان نامه تحصیلی خانم فاطمه میرزا گل دانشجوی کارشناسی ارشد رشته‌ی حسابداری گرایش --- تحت عنوان: «توان ارقام تعهدی در پیش بینی جریانهای نقدی آتی» که به راهنمایی آقای دکتر شعری تنظیم گردیده است در جلسه مورخه ۸۹/۳/۳۱ با حضور اعضاء هیات داوران برگزار گردید.

ضمنا نمره نهایی نامبرده به شرح زیر اعلام می گردد. اس

نمره پایان نامه از ۱۸	
تهیه ارائه مقاله (نمره) ۱	نمره مقاله
تایید مقاله توسط استاد داور (۵/۰ نمره) ۲/۵	
نمره پایان نامه از چاپ مقاله ارائه شده (۵/۰ نمره) -	
با عدد: ۱۹ با حروف: نوزده	نمره نهایی

اعضاء هیات داوران :

امضا	نام و نام خانوادگی	سمت
	آقای دکتر شعری	استاد راهنما
	آقای دکتر حساس یگانه	استاد مشاور
	آقای دکتر سیدمطهری	استاد داور
	آقای دکتر سیدمطهری	نماینده تحصیلات تکمیلی

نمره ۱۲ تا ۱۳/۹۹ قابل قبول

نمره ۱۴ تا ۱۵/۹۹ خوب

نمره ۱۸ تا ۲۰ عالی

نمره ۰ تا ۱۱/۹۹ غیر قابل قبول

نمره ۱۶ تا ۱۷/۹۹ بسیار خوب

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم

آنان که همواره دعای خیرشان بدرقه راهم بوده است.

و

همسر مهربانم

که بهترین دوست و پشتیبان من در زندگی است.

سپاس و قدردانی

سپاس خداوند بخشنده ای که بی لطف و عنایتش هیچ فعلی به سرانجام نمی رسد. در اینجا بر خود لازم می دانم از زحمات و مساعدت های بی دریغ اساتید محترم ، آقایان دکتر صابر شعری، دکتر یحیی حساس یگانه و دکتر سید مهدی سید مطهری کمال تشکر و قدردانی به عمل آورم. به خصوص جناب آقای دکتر صابر شعری که در طول تحصیل و در انجام این تحقیق راهنمایی های ارزنده ای را به اینجانب ارائه نموده اند. استاد محترم دکتر یحیی حساس یگانه که همواره با بردباری و متانت خاص خود مشاوره های گرانبهایی درمورد هر چه بهتر انجام شدن تحقیق حاضر، به اینجانب ارائه نموده اند و جناب آقای دکتر سید مطهری که با ارائه کمال حسن نیت ، زحمت داوری این پایان نامه را پذیرفتند.

همچنین از کلیه مسئولان و کارکنان دانشکده حسابداری و مدیریت دانشگاه علامه طباطبایی و نیز تمام عزیزانی که در انجام این پژوهش مرا یاری داده اند لیکن مجالی برای ذکر اسامی آن ها نیست، تشکر و قدردانی می کنم.

چکیده

این پژوهش به بررسی توان ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی می پردازد. هدف این تحقیق تعیین این موضوع است که آیا ارقام تعهدی از قابلیت پیش بینی اضافی نسبت به زمانی که تنها از جریان های نقدی جاری در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می شود برخوردار می باشند؟ و آیا تجزیه ارقام تعهدی به اجزا آن به پیش بینی جریان های نقدی آتی کمک می کند؟ به منظور پاسخ به این سؤالات از چهار مدل رگرسیون با متغیرهای (۱) جریان های نقدی عملیاتی (۲) جریان های نقدی عملیاتی و مجموع ارقام تعهدی (۳) سود عملیاتی و (۴) جریان های نقدی عملیاتی و اجزاء ارقام تعهدی بهره گرفته و نهایتاً میانگین خطای پیش بینی مطلق این مدل ها را با هم مقایسه می کنیم. متغیر وابسته این تحقیق ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به عنوان بهترین نماینده موجود برای ارزش فعلی همه جریان های نقدی آتی، می باشد.

فرضیه های تحقیق با استفاده از داده های ۱۳۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۷، مورد آزمون قرار گرفتند. یافته های پژوهش نشان می دهد که ارقام تعهدی قابلیت پیش بینی اضافی نسبت به زمانی که تنها از جریان های نقدی جاری در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می شود دارا می باشند، با این وجود زمانی که از اجزا تعهدی به جای مجموع ارقام تعهدی استفاده گردید، تغییری در توان پیش بینی جریان های نقدی آتی حاصل نشد. همچنین نتایج این پژوهش نشان می دهد که سودهای عملیاتی در قیاس با جریان های نقدی عملیاتی پیش بینی کننده بهتری برای جریان های نقدی آتی به شمار می روند.

فهرست مطالب

<u>شماره صفحه</u>	<u>عنوان مطلب</u>
۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۲	مقدمه
۳	بیان مسئله
۵	اهمیت تحقیق و اهداف آن
۶	سؤالات و فرضیه های تحقیق
۶	مدل ها و متغیرهای عملیاتی تحقیق
۸	نوع روش تحقیق
۸	روش گردآوری داده ها
۹	جامعه آماری و روش نمونه گیری
۹	مشکلات و تنگناهای احتمالی
۹	خلاصه فصل
۱۰	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۱۱	بخش اول: مبانی نظری تحقیق
۱۱	مقدمه
۱۲	مفهوم ارقام تعهدی و اهمیت آن ها
۱۳	حسابداری تعهدی در مقابل حسابداری نقدی
۱۴	تعریف جریان های نقدی
۱۵	اهمیت پیش بینی جریان وجوه نقد
۱۶	سودمندی صورت جریان وجوه نقد
۱۹	تأکید مفاهیم نظری بر قابلیت ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی
۲۱	ارزش بازار حقوق صاحبان سهام جانشینی برای جریان های نقدی آتی
۲۲	بخش دوم: پیشینه تحقیق
۲۲	تحقیقات انجام شده داخل کشور
۳۱	تحقیقات انجام شده خارج کشور
۴۱	خلاصه فصل

۴۲	جدول ۱-۲: خلاصه تحقیقات انجام شده داخل کشور
۴۴	جدول ۲-۲: خلاصه تحقیقات انجام شده خارج کشور
۴۷	فصل سوم: روش اجرای تحقیق
۴۸	مقدمه
۴۸	طرح مسئله تحقیق
۴۹	تدوین فرضیه های تحقیق
۵۰	متغیرهای عملیاتی تحقیق
۵۱	روش آزمون فرضیه ها
۵۳	نوع روش تحقیق
۵۳	جامعه آماری و روش نمونه گیری
۵۴	قلمرو زمانی تحقیق
۵۴	روش جمع آوری داده ها
۵۴	آزمون های آماری
۵۴	تحلیل رگرسیون، وایانس و استنباط آماری
۵۵	آزمون مناسب بودن مدل
۵۶	آزمون عدم خودهمبستگی داده ها
۵۶	تحلیل همبستگی
۵۸	اعتبار درونی و بیرونی تحقیق
۵۸	خلاصه فصل
۵۹	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده های تحقیق
۶۰	مقدمه
۶۰	آمار توصیفی
۶۱	آزمون نرمال بودن باقیمانده ها
۶۲	آزمون عدم خودهمبستگی بین باقیمانده ها
۶۳	آزمون مدل های رگرسیونی تحقیق

۶۴	آزمون معنی دار بودن مدل (مدل شماره ۱)-----
۶۴	آزمون معنی دار بودن ضرایب (مدل شماره ۱)-----
۶۵	ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده-----
۶۶	آزمون معنی دار بودن مدل (مدل شماره ۲)-----
۶۶	آزمون معنی دار بودن ضرایب (مدل شماره ۲)-----
۶۸	ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده-----
۶۸	آزمون معنی دار بودن مدل (مدل شماره ۳)-----
۶۹	آزمون معنی دار بودن ضرایب (مدل شماره ۳)-----
۷۰	ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده-----
۷۱	آزمون معنی دار بودن مدل (مدل شماره ۴)-----
۷۲	آزمون معنی دار بودن ضرایب (مدل شماره ۴)-----
۷۳	ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده-----
۷۴	مقایسه میانگین خطای پیش بینی مطلق مدل ها-----
۷۵	خلاصه فصل-----
۷۶	فصل پنجم: خلاصه، نتیجه گیری و پیشنهادها -----
۷۷	مقدمه-----
۷۷	خلاصه و نتایج آزمون فرضیه ها-----
۸۰	نتیجه گیری و توضیح نتایج-----
۸۳	محدودیت های پژوهش-----
۸۳	پیشنهادها-----
۸۴	پیشنهادهایی برای تحقیقات آتی-----
۸۵	مقایسه نتایج تحقیق حاضر با برخی تحقیقات پیشین-----
۸۶	منابع و مأخذ-----
۹۰	پیوست -----
۹۱	پیوست شماره ۱ - نمونه آماری-----

عنوان مطلب

شماره صفحه

۹۶	----- پیوست شماره ۲- نتایج آزمون های آماری
۹۶	----- آمار توصیفی
۹۸	----- آزمون مدهای رگرسیونی- رگرسیون شماره (۱)
۱۰۰	----- آزمون مدهای رگرسیونی- رگرسیون شماره (۲)
۱۰۲	----- آزمون مدهای رگرسیونی- رگرسیون شماره (۳)
۱۰۴	----- آزمون مدهای رگرسیونی- رگرسیون شماره (۴)

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

در دنیای کنونی بسیاری از تصمیمات افراد بر پایه پیش بینی هایی است که آن ها بر مبنای اطلاعات موجود از وضعیت آتی انجام می دهند، طوری که هرچه این پیش بینی ها دقیق تر و بهتر صورت گرفته باشند منجر به اتخاذ تصمیمات صحیح تر خواهند شد. یکی از معیارهای اساسی در ارزیابی اوراق بهادار یک شرکت، مجموع جریان های نقدی آتی آن می باشد، چرا که شاهرگ حیاتی هر واحد اقتصادی وجه نقد است و برقراری توازن بین وجه نقد و نیازهای نقدی آن یکی از عوامل اساسی در تداوم فعالیت واحد اقتصادی محسوب می شود. از این رو پیش بینی جریان های نقدی آتی به شکل صحیح، موضوعی است که همواره هم از منظر استفاده کنندگان درون سازمانی و هم استفاده کنندگان برون سازمانی مورد توجه قرار گرفته است. استفاده کنندگان درون سازمانی برای اداره ی کارای فعالیت ها و اتخاذ تصمیماتی مناسب در زمینه سرمایه گذاری، تأمین مالی و فعالیت های عملیاتی شرکت باید توان پیش بینی جریان های نقدی آتی را داشته باشند. استفاده کنندگان برون سازمانی نیز در بسیاری از تجزیه تحلیل ها و تصمیمات مالی، مدل های ارزیابی اوراق بهادار و روش های ارزیابی طرح های سرمایه ای نیازمند پیش بینی صحیح جریان های نقدی آتی می باشند. به طور کلی می توان چنین گفت که اگر بتوان جریان های نقدی آتی را به گونه ای مناسب پیش بینی نمود، تصمیمات سرمایه گذاری و تسهیم منابع بهینه خواهد شد.

با ترویج و توسعه مبنای تعهدی حسابداری، FASB¹ ادعا می کند که سود و اجزا تشکیل دهنده آن در قیاس با جریان های نقدی جاری، پیش بینی کنندگان بهتری برای جریان های نقدی آتی به شمار می آیند (FASB, 1978). علی رغم تأکید FASB بر نقش اقلام تعهدی در کمک به سرمایه گذاران برای پیش بینی جریان های نقدی آتی، برخی محققین معتقدند که خاصیت ذهنی بودن برآوردها که در اقلام تعهدی موجود است می تواند بر ارزش اطلاعاتی آن ها تأثیر منفی داشته باشد (دیچو و دیچو²، ۲۰۰۲). مدیران شرکت ممکن است از طریق گزارشگری ارقامی مبتنی بر برآوردهای تحریف شده، اقدام به دستکاری سود

¹ - Financial Accounting Standards Board (FASB)

² - Dechow & Dichev

نمایند. از این رو خواه این ارقام به گونه ای منصفانه ارائه شوند و خواه با نیت تحریف و دستکاری ، ارقام تعهدی می توانند همراه کننده بوده و معرف عملکرد آتی شرکت نباشند؛ به عبارت دیگر خطاهای غیر عمد در برآوردهای حسابداری و دستکاری های سود می توانند سودمندی ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی را کاهش دهد. بنابراین سؤالی که در اینجا مطرح می شود این است که آیا ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی نقش پیش بینی کنندگی بیشتری در قیاس با جریان های نقدی جاری به تنهایی ایفا می کنند؟ در این زمینه شمار زیادی از مطالعات به بررسی توان پیش بینی کنندگی ارقام تعهدی برای عملکرد آتی شرکت پرداخته اند، با این حال این مطالعات به سبب تفاوت هایی در نمونه و روش شناسی ها به نتایجی متناقض دست یافته اند و این موضوع تلاش بیشتر در این زمینه را ایجاب می کند. در بسیاری از تحقیقات پیشین از جریان های نقد حاصل از عملیات به عنوان جانشینی برای همه جریان های نقدی آتی استفاده شده است. گرچه این جانشینی معقول و مناسب است اما به نظر می رسد ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به عنوان نماینده ای برای ارزش فعلی همه جریان های نقدی آتی جایگزینی جامع تر و بهتر برای این موضوع باشد. همانگونه که فیشر نیز می گوید ارزش هر چیز برابر با ارزش فعلی همه جریان های نقدی آتی آن می باشد. بر این اساس در این تحقیق سعی بر آن است تا نقش پیش بینی کنندگی اضافی ارقام تعهدی در پیش بینی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام مورد آزمون قرار گیرد.

بیان مسئله

وجه نقد از چنان اهمیتی برخوردار است که در هر برهه زمانی عده ای را به پیش بینی و قضاوت راجع به مبلغ ، زمان و اطمینان از تحقق جریان های نقدی آتی برمی انگیزد. برای مثال تحلیل گران مالی به منظور قیمت گذاری سهام شرکت ها، سرمایه گذاران به منظور تصمیم گیری در مورد نگهداری و یا فروش سهام ، اعتبار دهندگان در ارتباط با تصمیم گیری های تمدید یا فسخ قرارداد خود و .. همگی درصدد پیش بینی

جریان های نقدی آتی شرکت ها می باشند. پر واضح است که هرچه این پیش بینی ها به شکل صحیح تری انجام پذیرند، استفاده کنندگان صورت های مالی قادر خواهند بود، تصمیمات بهتری را اتخاذ نمایند. بنابراین مسئله اینجا است که چه اقلامی در انجام پیش بینی های دقیق تر و بهتر به ما کمک می کنند.

یکی از اقداماتی که از گذشته رواج داشته دستیابی به الگویی در گذشته و تکرار آن برای آینده می باشد. بر این اساس صورت جریان وجوه نقد که تهیه آن از سال ۱۳۸۰ در ایران الزامی شده است، از جمله صورت های مالی است که از اطلاعات آن در پیش بینی جریان های نقد آتی به وفور استفاده می شود؛ به این صورت که با تجزیه تحلیل جریان های نقدی گذشته و حال به الگویی برای پیش بینی جریان های نقدی آتی دست می یابند، با این فرض که آنچه در گذشته اتفاق افتاده در آینده نیز تکرار خواهد شد.

از سوی دیگر FASB ادعا می کند که اقلام تعهدی قابلیت پیش بینی اضافی نسبت به زمانی که تنها از جریان های نقدی جاری در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می شود دارا می باشند (FASB, 1978). اما این هیئت به طور مشخص دوره زمانی که جریان های نقدی آتی باید قابل پیش بینی باشند را مشخص نکرده است. چنانچه بخواهیم همه جریان های نقدی آتی بدون در نظر گرفتن محدوده زمانی مورد پیش بینی واقع شود، می توان ارزش بازار حقوق صاحبان سهام را به عنوان بهترین نماینده موجود برای ارزش فعلی همه جریان های نقدی آتی در نظر گرفت، یعنی بالاترین سطح از مجموع جریان های نقدی آتی.

با این وجود ادعای FASB نیز توسط عده ای از محققین که معتقد به خطاهای غیرعمدی و عمدی (دستکاری ها) در برآوردهای حسابداری هستند زیر سؤال رفته است. بنابراین سؤالاتی بدین شکل مطرح می شود که آیا اقلام تعهدی از قابلیت پیش بینی اضافی نسبت به زمانی که تنها از جریان های نقدی جاری در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می شود برخوردار می باشند؟ و آیا تجزیه اقلام تعهدی به اجزا آن قابلیت پیش بینی آن ها را نسبت به زمانی که از مجموع اقلام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می گردد، افزایش می دهد؟

اهمیت تحقیق و اهداف آن

توان و قابلیت دسترسی یک واحد اقتصادی به وجه نقد از مبانی اساسی برای تصمیم گیری و قضاوت راجع به آن واحد اقتصادی می باشد، چرا که اهمیت به سزایی در نیل به اهداف اقتصادی دارد. از جمله مواردی که سهامداران به هنگام سرمایه گذاری در سهام یک شرکت مد نظر قرار می دهند، وجوه نقد حاصل از آن سهام می باشد. سایر ذینفعان از جمله اعتباردهندگان و کارکنان شرکت نیز به نوبه خود ممکن است به پیش بینی جریان های نقدی آتی شرکت علاقه مند باشند. اعتباردهندگان مایلند تا در رابطه با توان شرکت در بازپرداخت تعهدات آتی خود اطلاعاتی کسب کنند. کارکنان شرکت نیز می خواهند بدانند آیا شرکت قادر به پرداخت تعهدات حقوقی آن ها می باشد. به طور کلی همانگونه که در بخش بیان مسئله نیز ذکر شد، کلیه استفاده کنندگان صورت های مالی برای اتخاذ تصمیمات به موقع و مناسب نیازمند انجام پیش بینی هایی در خصوص فعالیت های آتی شرکت به خصوص جریان های نقدی آتی آن می باشند.

با توجه به اهمیت پیش بینی جریان های نقدی آتی برای کلیه ذینفعان و اینکه تاکنون شواهد تجربی در رابطه با توان پیش بینی کنندگی اضافی ارقام تعهدی برای سود ها و جریان های نقدی آتی شرکت بی نتیجه مانده است، در این تحقیق سعی بر آن است تا از طریق یک بررسی تجربی در بورس اوراق بهادار تهران ، توان پیش بینی کنندگی اضافی ارقام تعهدی و نیز اجزا آن در پیش بینی جریان های نقدی آتی در قیاس با جریان های نقدی جاری به تنهایی مورد آزمون قرار گیرد.

بنابراین این تحقیق بر آن است تا به اهداف زیر دست یابد :

- ۱) ارزیابی قابلیت پیش بینی اضافی ارقام تعهدی نسبت به زمانی که تنها از جریان های نقدی جاری در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می شود.
- ۲) تجزیه ارقام تعهدی به اجزا آن و ارزیابی قابلیت پیش بینی آن ها نسبت به زمانی که از مجموع ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می گردد.

سؤالات و فرضیه های تحقیق

در این تحقیق سعی بر آن است تا به این سؤالات پاسخ داده شود که :

- آیا ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی نقش پیش بینی کنندگی اضافی در قیاس با جریان های نقدی جاری به تنهایی ایفا می کنند؟ و
- آیا تجزیه ارقام تعهدی به اجزا آن قابلیت پیش بینی آن ها را نسبت به زمانی که از مجموع ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی استفاده می گردد ، افزایش می دهد؟

بر اساس این سؤالات فرضیه های تحقیق به شکل زیر بیان می گردند:

- (۱) جریان های نقدی عملیاتی توان پیش بینی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام را دارد.
- (۲) جریان های نقدی عملیاتی و مجموع ارقام تعهدی سود عملیاتی تاریخی دارای توان پیش بینی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام می باشند.
- (۳) سود عملیاتی تاریخی توان پیش بینی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام را دارد.
- (۴) جریان های نقدی عملیاتی و اجزاء ارقام تعهدی سود عملیاتی تاریخی دارای توان پیش بینی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام می باشند.

مدل ها و متغیرهای عملیاتی تحقیق

برای آزمون فرضیه های تحقیق به ترتیب از مدل های زیر بهره می گیریم:

فرضیه اول:

$$MKTCAP_{i,t+1} = Y_0 + Y_1 CFO_{i,t} + E_{i,t}$$

فرضیه دوم:

$$MKTCAP_{i,t+1} = \alpha_0 + \alpha_1 CFO_{i,t} + \alpha_2 ACC_{i,t} + E_{i,t}$$

فرضیه سوم:

$$MKT CAP_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 EARN_{i,t} + E_{i,t}$$

فرضیه چهارم:

$$MKT CAP_{i,t+1} = \gamma_0 + \gamma_1 CFO_{i,t} + \gamma_2 \Delta AR_{i,t} + \gamma_3 \Delta INV_{i,t} + \gamma_4 \Delta AP_{i,t} + \gamma_5 DEP_{i,t} + \gamma_6 OTHER_{i,t} + E_{i,t}$$

در این تحقیق ارزش بازار حقوق صاحبان سهام (MKT CAP) به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده است. جریان های نقدی عملیاتی، سود عملیاتی، ارقام تعهدی، تغییرات در حساب های دریافتی، تغییرات در موجودی کالا، تغییرات در حساب های پرداختی، استهلاک دارایی های ثابت مشهود و سایر ارقام تعهدی نیز متغیرهای مستقل می باشند که به شرح زیر تعریف شده اند:

- ارزش بازار حقوق صاحبان سهام (MKT CAP) : قیمت سهام ضربدر تعداد سهام در پایان سال مالی
- سود عملیاتی (EARN): سود قبل از ارقام غیر عادی و عملیات متوقف شده
- جریان های نقد عملیاتی (CFO): خالص جریان نقد حاصل از فعالیت های عملیاتی به کسر ارقام غیر عادی و عملیات متوقف شده
- ارقام تعهدی (ACC): سود عملیاتی به کسر جریان های نقدی عملیاتی
- تغییرات حساب های دریافتی (ΔAR): تغییر در حساب های دریافتی منظور شده در جدول تطبیق سود عملیاتی و صورت جریان وجوه نقد.
- تغییرات موجودی کالا (ΔINV): تغییر در موجودی کالا منظور شده در جدول تطبیق سود عملیاتی و صورت جریان وجوه نقد.

- تغییرات حساب های پرداختنی (ΔAP): تغییر در حساب های پرداختنی منظور شده در جدول تطبیق سود عملیاتی و صورت جریان وجوه نقد.
- استهلاک دارایی های ثابت مشهود (DEP): هزینه استهلاک دارایی های ثابت مشهود که طبق قوانین مالیاتی محاسبه و در جدول تطبیق سود عملیاتی و صورت جریان وجوه نقد منظور شده است.
- سایر اقلام تعهدی ($OTHER$): عبارتست از: $ACC - (\Delta AR + \Delta INV - \Delta AP - DEP)$

لازم به ذکر است که کلیه متغیرهای تحقیق بر اساس مجموع دارایی های شرکت همگن می شوند.

نوع روش تحقیق

روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش همبستگی می باشد یعنی بررسی وجود رابطه و همبستگی میان متغیر وابسته و متغیرهایی که فرض می شود با این متغیر همبستگی دارند از طریق رگرسیون.

روش گردآوری داده ها

به منظور جمع آوری داده های این تحقیق از اطلاعاتی که رسماً توسط سازمان بورس اوراق بهادار تهران منتشر شده، استفاده می گردد. بر این اساس از بانک اطلاعاتی تدبیرپرداز برای جمع آوری اطلاعات صورتهای مالی بهره گرفته و در مواردی که آن فاقد اطلاعات مورد نیاز می باشد به سایت بورس و یا کتابخانه سازمان بورس مراجعه می شود.

جامعه آماری و روش نمونه گیری

جامعه آماری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۷ می باشد . نمونه گیری به صورت حذفی انجام می شود، بدین ترتیب که کلیه شرکت های عضو جامعه آماری تنها در صورت تحقق شرایط زیر در نمونه لحاظ شده و در غیر این صورت از نمونه حذف می گردند:

- ۱- اطلاعات مالی شرکت طی سال های ۸۰ تا ۸۷ موجود باشد.
- ۲- شرکت هایی که تا پایان سال ۱۳۷۹ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده باشند و نام شرکت در دوره مورد بررسی از بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران حذف نشده باشد.
- ۳- سال مالی آن ها منتهی به پایان اسفند ماه باشد و
- ۴- فعالیت آن ها تولیدی باشد.

مشکلات و تنگناهای احتمالی

فقدان بانک اطلاعاتی جامع به منظور جمع آوری داده های مورد نیاز و نقص در اطلاعات موجود در این بانک های اطلاعاتی.

خلاصه فصل

در این فصل تصویری کلی از تحقیق حاضر از جمله اهداف و اهمیت انجام آن ارائه گردید. در فصل دوم، مبانی نظری و برخی از تحقیقات پیشین مرتبط با موضوع این پژوهش بیان می گردد. در فصل سوم، روش شناسی پژوهش، فرضیه های تحقیق و آزمون های آماری مورد بررسی قرار خواهد گرفت. فصل چهارم پس از آزمون فرضیه های تحقیق به تجزیه و تحلیل داده ها می پردازد و در فصل پنجم، نتیجه گیری و پیشنهاداتی برای تحقیق های آتی ارائه خواهد شد.

فصل دوم

مبانی نظری و پیشینه تحقیق